

**คู่มือแนวทางการดำเนินการทางวินัยทหาร
ของ กท.**

คำนำ

คู่มือแนวทางการดำเนินการทางวินัยทหารฉบับนี้ เป็นคู่มือสำหรับใช้เป็นแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่กำลังพลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้มีหลักในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยทหารอย่างเป็นขั้นตอน มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและเป็นมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังใช้เป็นคู่มือถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่กำลังพลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่บรรจุเข้ามาปฏิบัติราชการใหม่หรือปรับย้ายมาสายงานกำลังพลได้ศึกษาจนสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีการตามกฎหมายที่ถูกต้องครบถ้วน

สารบัญ

หน้า

ความหมายของการดำเนินการทางวินัย

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

- มูลเหตุการกระทำความผิด ๑
- การสืบสวนข้อเท็จจริง ๒
- การดำเนินการในกรณีที่กระทำผิดวินัยทหารอย่างไม่ร้ายแรง ๔
- การดำเนินการในกรณีที่กระทำผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง ๖
- การแต่งตั้งและคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน ๖
- หลักเกณฑ์การสอบสวน ๘

การพักราชการ ๑๒

การอุทธรณ์ ๑๖

การร้องทุกข์ ๑๙

กรณีการดำเนินการทางวินัยกรณี ป.ป.ช. ซ้ำมูลความผิด ๒๒

ตัวอย่างแบบฟอร์ม

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย
- หนังสือส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- หนังสือเชิญผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับทราบข้อกล่าวหา
- หนังสือบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา
- หนังสือรับทราบข้อกล่าวหา
- หนังสือแจ้งหน่วยผู้ถูกกล่าวหา
- หนังสือเชิญมาให้ถ้อยคำ (ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้กล่าวหา/พยาน)
- บันทึกการให้ถ้อยคำ (ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้กล่าวหา/พยาน)
- หนังสือแจ้งขอขยายระยะเวลาของคณะกรรมการ
- หนังสือแจ้งขอเอกสารจากหน่วยงานที่ครอบครอง
- รายงานผลการสอบสวน
- คำสั่งลงทัณฑ์

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑
- พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖
- พระราชบัญญัติยศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๒๑
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

- มติสภาภิบาล ครั้งที่ ๓/๐๗ เมื่อ ๒๖ มิ.ย.๐๗ (ตามหนังสือ สม.ลับ ที่ กท ๐๒๐๑/ว๑๓๗๓๘ ลง ๘ ก.ค.๐๗)
- ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการบรรจุ ปลด ย้าย เลื่อน และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๒
- ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยผู้ซึ่งไม่สมควรจะดำรงอยู่ในยศทหารและบรรดาศักดิ์ พ.ศ.๒๕๐๗
- ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง เสร็จที่ ๒๗๖/๒๕๔๘
- คำสั่งทหารที่ ๖๐/๑๙๕๓ ลง ๘ พ.ค.๘๒ เรื่อง ให้ข้าราชการรายงานในเมื่อต้องหาในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย
- หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว.๑๒๒ ลง ๒๖ พ.ย.๕๒ เรื่อง วิธีปฏิบัติ ในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญา ยังไม่ถึงที่สุด
- หนังสือ สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๙/ว ๐๐๑ ลง ๑๐ก.พ.๕๓ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหา ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- หนังสือ สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๒๖/ว ๐๐๐๑ ลง ๕ เม.ย.๕๖ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหา ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- หนังสือ กลาง.สม. ที่ (ฉบับ กท.เลขรับ ๓๑๐๗/๕๖) ลง ๒๕ เม.ย.๕๖ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหา ร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการทางวินัยทหาร หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการก่อนที่จะมีการออกคำสั่งลงทัณฑ์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีลำดับก่อนหลังต่อเนื่องกัน อันได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหาการสืบสวน สอบสวน การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษและการส่งลงโทษ รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในระหว่างการสอบสวนพิจารณา ซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญก่อนที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจสั่งลงทัณฑ์ตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

๑. กระบวนการดำเนินการทางวินัยทหาร มูลเหตุของการถูกดำเนินการทางวินัยทหาร อาจมาจากการดำเนินการดังนี้

- ๑.๑ เมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่ากำลังพลกระทำผิด
- ๑.๒ เมื่อมีผู้ร้องเรียนขึ้นมา
- ๑.๓ เมื่อผู้บังคับบัญชารู้เห็นหรือสงสัย
- ๑.๔ เมื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมา
- ๑.๕ เมื่อพบการกระทำความผิดเผยแพร่บนสื่อสาธารณะ

๒. การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยทหาร

“การกล่าวหา” คือ การร้องเรียนกล่าวโทษระบุว่าข้าราชการทหารทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีพฤติการณ์หรือมีการกระทำที่กระทำผิดวินัยทหารตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยการกล่าวหาที่เป็นความผิดทางวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ซึ่งมีได้ทั้งการกล่าวหาที่เป็นหนังสือหรือการกล่าวหาด้วยวาจา

๒.๑ กรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ จะต้องมียละเอียดดังนี้

- การระบุชื่อ และลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา
- ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการทหารทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมผู้ใด
- มีข้อเท็จจริงหรือมีพยานหลักฐานเบื้องต้นเพียงพอที่จะให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือการกระทำผิดอย่างไร หรือเพียงพอที่จะสามารถสืบสวนเพื่อค้นหาความจริงต่อไปได้

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนในเบื้องต้นก่อน หากเห็นว่าไม่มีมูลก็สั่งยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่ามีมูลก็สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป ในกรณีที่หนังสือร้องเรียนไม่ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียนหรือเป็นการร้องเรียนที่ไม่ปรากฏตัวตนของผู้ร้องเรียน หรือไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แน่นอนจะเข้าลักษณะของบัตรสนเท่ห์ หากมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาต่อไปได้ ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๗ ผู้บังคับบัญชาไม่มีหน้าที่จะต้องพิจารณา

๒.๒ กรณีการกล่าวหาด้วยวาจา

ขั้นตอนการดำเนินการ

ให้ผู้บังคับบัญชาบันทึกปากคำและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี เพื่อให้ปรากฏหลักฐานการกล่าวหาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบการพิจารณาแล้วดำเนินการให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้บุคคลใดไปสืบสวนหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามก็ได้ หากเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหา ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไปหากเห็นว่าไม่มีมูลก็สั่งยุติเรื่อง

๓. การดำเนินการเมื่อผู้บังคับบัญชาพบการกระทำผิดวินัยทหาร

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยทหารโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ผู้บังคับบัญชาก็สามารถดำเนินการทางวินัยทหารได้ทันที เช่น ผู้บังคับบัญชาพบเห็นข้าราชการทหารทะเลาะวิวาทกันซึ่งหน้า ก็อาจสั่งให้ข้าราชการทหารผู้นั้นชี้แจงหรือรายงานข้อเท็จจริงและอาจสืบสวนพยานผู้รู้เห็นประกอบการพิจารณาด้วยเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมูลกรณีเกิดขึ้นจริงจะสั่งให้ลงทัณฑ์ผู้นั้นตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ก็ได้หรือจะสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะมีคำสั่งลงทัณฑ์ก็ได้

๔. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

“การสืบสวน” คือ การสืบหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยทหารหรือไม่ นอกจากนี้การสืบสวนให้ทำในทางลับเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้าราชการทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ถูกดำเนินการหรือบุคคลภายนอก เช่น ผู้กล่าวหา หรือพยาน เป็นต้น

กรณีที่ข้อมูลข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในเบื้องต้นเพียงพอแก่การพิจารณาแล้ว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาว่ากรณีนั้นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยทหารหรือไม่อย่างไร โดยจะไม่ทำการสืบสวนก็ได้

กรณีที่ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีนั้นยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสืบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมทั้งนี้จะดำเนินการด้วยตนเองหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อพิจารณาต่อไปก็ได้

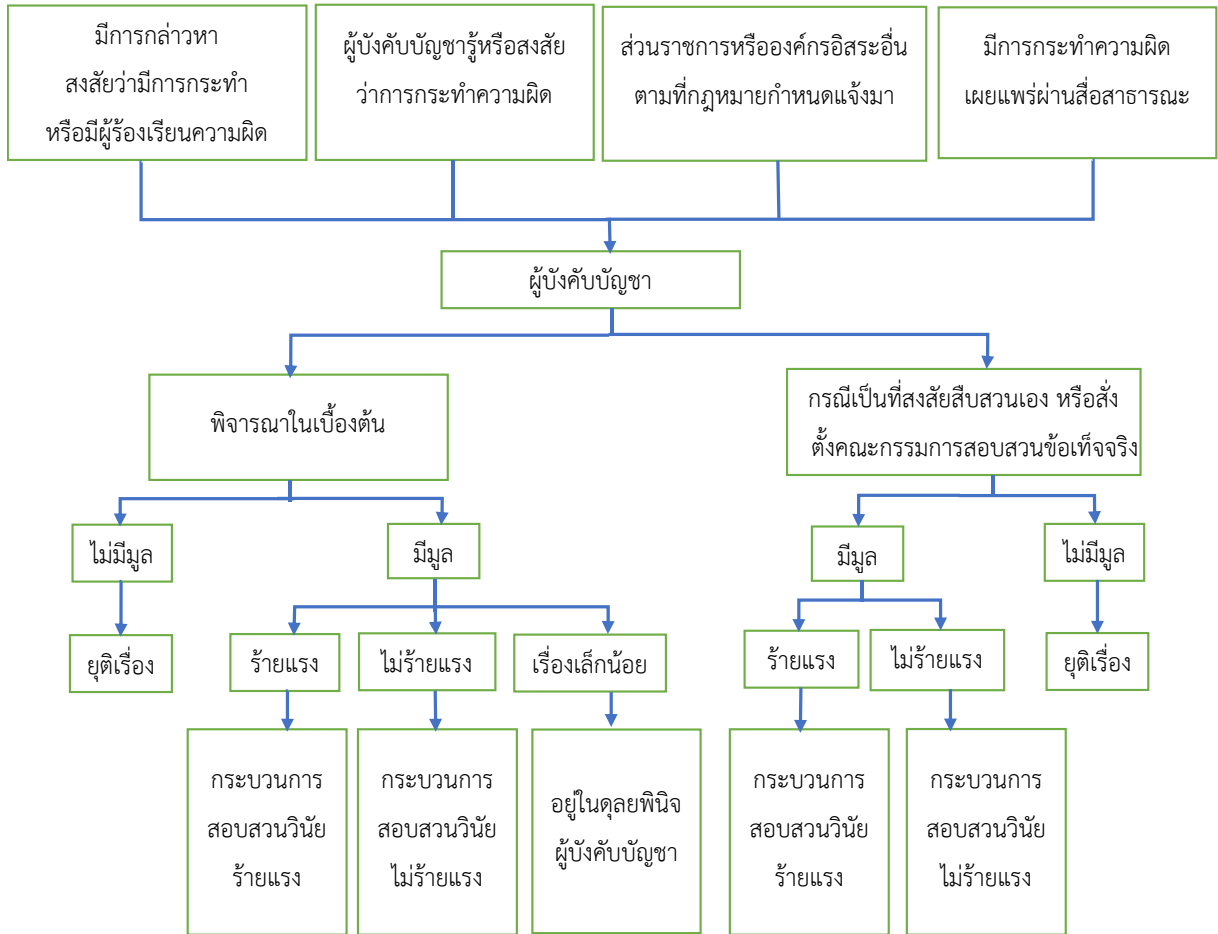
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงว่าความผิดนั้นมีมูลการกระทำความผิดฐานใดดังนี้

๔.๑ ความผิดตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

๔.๒ ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับวินัยทหาร (หนีราชการ)

๔.๓ ความผิดตามกฎหมายอื่น

กระบวนการสืบสวนทางวินัย

๕. แนวทางการพิจารณาว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมีมูลการกระทำความผิดวินัยหรือไม่

๕.๑ กรณีถือว่ามีมูล

๕.๑.๑ พบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำตามที่ถูกกล่าวอ้างจริง

๕.๑.๒ พบว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวอ้างจริง

๕.๒ กรณีที่ถือว่าไม่มีมูล

๕.๒.๑ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดวินัย

๕.๒.๒ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าการกระทำความผิดวินัย หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

๕.๒.๓ พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดนั้นไม่เป็นความผิดทางวินัย

เมื่อมีการดำเนินการสืบสวนเบื้องต้น หรือตั้งคณะกรรมการสืบสวน(สอบสวน) ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นแล้ว ได้ข้อสรุปว่าพบว่ามีมูลการกระทำตามที่ถูกกล่าวอ้างจริง หรือพบว่ามีมูลการกระทำที่มีความเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวอ้างจริง อันเป็นกรณีที่ข้อกล่าวหา นั้นมีมูลการกระทำความผิดซึ่งประเด็นที่ต้องพิจารณาในลำดับต่อมาคือมูลความผิดดังกล่าว เป็นมูลความผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรงหรือไม่

๖. การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง

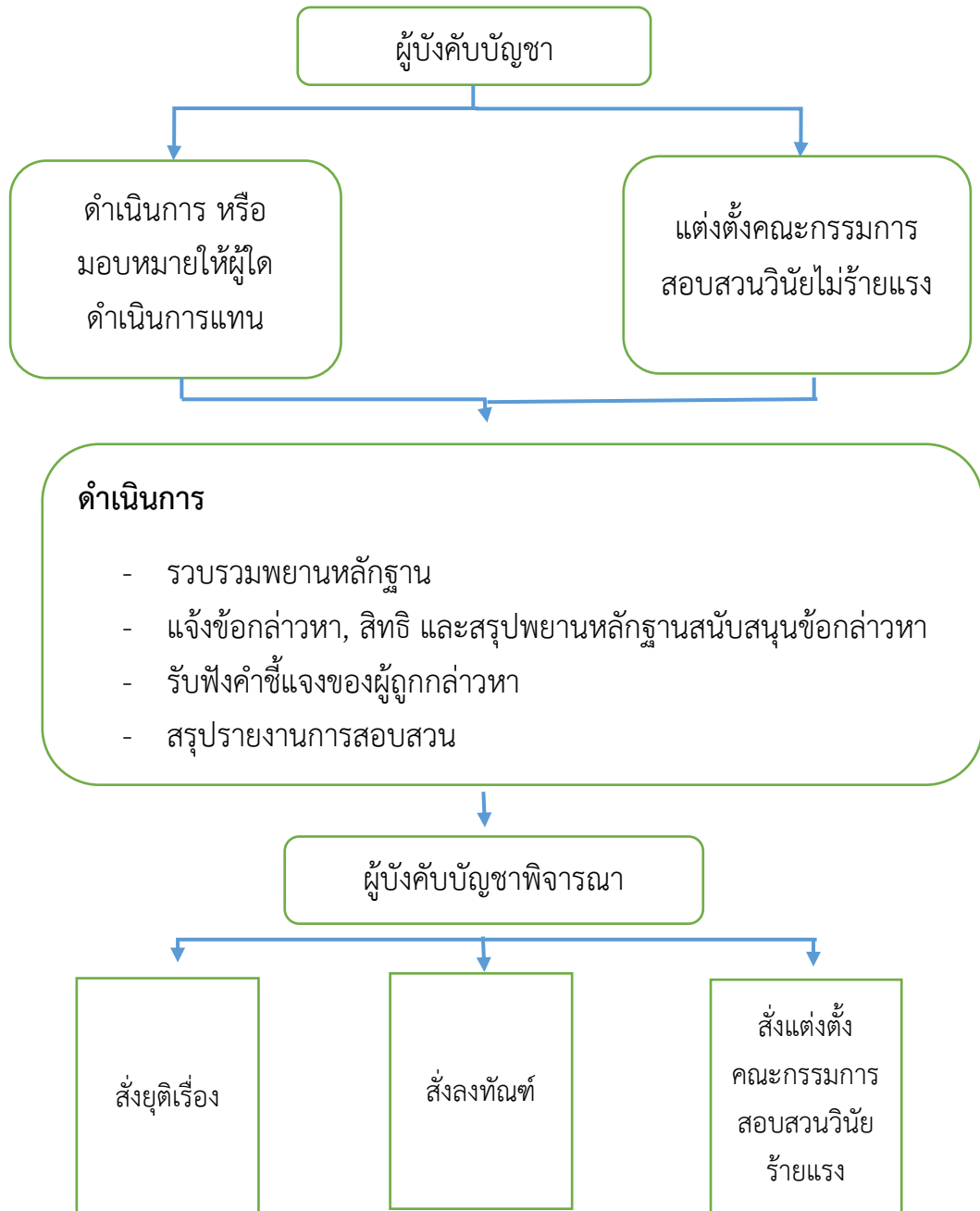
เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาในเบื้องต้นหรือพิจารณาจากผลการสืบสวนแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของข้าราชการทหารทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมผู้นั้น มีมูลว่ากระทำความผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง (ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖) ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสอบสวน โดยจะดำเนินการสอบสวนด้วยตัวเองหรือมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้สอบสวนทางวินัยทหาร เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาว่ากรณีเป็นความผิดวินัยหรือไม่ ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด กรณีไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่พิจารณา ทั้งนี้ต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ข้าราชการทหารทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ถูกกล่าวหาทราบรวมทั้งต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔(๗)

๗. เมื่อผลการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่า

๗.๑ ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาให้สั่งลงโทษตามควรแก่กรณีตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

๗.๒ ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการกรณีมีมูลถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรงต่อไป

กระบวนการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

๘. การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้นเป็นกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ความจริงว่าข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากข้าราชการทหารทหารกองประจำการหรือนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมผู้นั้นกระทำผิด ก็จะต้องถูกลงโทษตามความเหมาะสมแก่กรณี ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยปกติจะเริ่มต้นเมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชามีมูลถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง ตามมติสภากลาโหม ครั้งที่ ๓/๐๗ เมื่อ ๒๖ มิ.ย.๐๗ (เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๒.๑๑ - ๒.๑๓) ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้นั้นตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยมีหลักการสำคัญในการดำเนินการดังนี้

- ๘.๑ ผู้ดำเนินการต้องเป็นผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด
- ๘.๒ ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- ๘.๓ ต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- ๘.๔ ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
- ๘.๕ หากการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยทหารร้ายแรง ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์เพื่อพิจารณาปลดออกจากราชการต่อไป
- ๘.๖ กรณีคำสั่งปลดออกจากราชการที่ไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ต้องมีการแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยผู้ถูกกล่าวหาสามารถยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งปลดออกจากราชการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๙. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยปกติต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดังนั้นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่าผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว โดยคำสั่งดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญอันประกอบไปด้วย

- ๙.๑ ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- ๙.๒ เรื่องที่กล่าวหา (พฤติการณ์ที่เป็นการกระทำผิดวินัย)
- ๙.๓ รายชื่อคณะกรรมการสอบสวน
- ๙.๔ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑๐. องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนจะประกอบด้วย

- ๑๐.๑ ประธานกรรมการ
- ๑๐.๒ กรรมการอย่างน้อย ๒ คน (กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย)
- ๑๐.๓ กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ
- ๑๐.๔ ผู้ช่วยเลขานุการ (กรณีจำเป็น)

๑๑. การรับทราบคำสั่งแต่งตั้งของคณะกรรมการ

เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบและบันทึกวันที่รับทราบเป็นหลักฐาน ในการนี้ให้แจ้งตำแหน่งประธาน กรรมการ และเลขานุการ (ถ้ามี) รวมถึงสิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการ และมอบสำเนาให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ ๑ ฉบับ

กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งถ้าได้ทำบันทึกวันที่ สถานที่แจ้ง ลายมือชื่อผู้แจ้ง และพยานรู้เห็น ให้ถือว่าวันที่แจ้งเป็นวันรับทราบคำสั่ง

กรณีไม่สามารถแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาโดยตรงได้ ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ หรือแจ้งหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ผู้ถูกกล่าวหา ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งเมื่อครบ ๗ วัน นับแต่วันส่งในกรณีในประเทศและ ๑๕ วันในกรณีต่างประเทศ

๑๒. การคัดค้านกรรมการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๗ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑๒.๑ รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการในเรื่องที่กล่าวหา

๑๒.๒ มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องสอบสวน

๑๒.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

๑๒.๔ เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของผู้ถูกกล่าวหา

๑๒.๕ เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้ถูกกล่าวหา

๑๒.๖ มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง

การคัดค้านให้กระทำภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือนับแต่วันที่ทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้เป็นความจริง และความยุติธรรมอย่างไร ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ ในการนี้ให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อน ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตรวจสอบ ข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และให้สั่งการภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่วันที่รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้งแสดงผลในการพิจารณาสั่งการด้วยเมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยสั่งการอย่างใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และส่งเรื่องให้ประธานกรรมการรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่แทน แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกการคัดค้านนั้น การสั่งยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใน ๑๕ วันทำการ ให้ถือว่ากรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

๑๓. หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการสอบสวน

“การสอบสวน” คือ การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหา เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความยุติธรรมโดยการสอบสวนเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำตามที่มีการกล่าวหาหรือไม่ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเพื่อพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏได้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทั้งผู้ถูกกล่าวหาและทางราชการโดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑๓.๑ การประชุมนัดแรก

เมื่อประธานกรรมการได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้อง (เอกสารหลักฐานเบื้องต้นและหลักฐานการรับทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหา) และคณะกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแล้วให้ประธานกรรมการมีหน้าที่นัดประชุมครั้งแรกภายใน ๗ วัน เพื่อกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนโดยในการกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนจะร่วมพิจารณาว่าจากเรื่องที่กล่าวหาตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ปรากฏในเบื้องต้นนั้นคณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานใดและด้วยวิธีการใดนอกจากนี้ยังอาจกำหนดกรอบระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๑๓.๒ การรวบรวมพยานหลักฐานมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ห้ามบุคคลอื่นอยู่หรือร่วมทำการสอบสวน
- ให้สอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานคราวละ ๑ คน
- จำนวนกรรมการสอบสวนในการสอบปากคำต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเว้นแต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่ง มากกว่า ๓ คน ให้กรรมการสอบสวน ๓ คน ทำการสอบปากคำได้
- การลงชื่อในบันทึกถ้อยคำและการแก้ไขข้อความ
- ห้ามบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำเว้นแต่เพื่อประโยชน์ต่อการสอบสวนและผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินำทนายหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมในการสอบปากคำ
- ห้ามให้คำมั่นสัญญาขู่เชิญหลอกลวงบังคับ หรืออื่นใดโดยไม่ชอบเพื่อจูงใจให้ถ้อยคำ
- บันทึกการได้มาของพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ
- พยานเอกสารให้ใช้ต้นฉบับหรือสำเนาที่รับรองโดยผู้มีอำนาจหน้าที่หรือกรรมการสอบสวนหากไม่มีต้นฉบับให้สืบจากสำเนาหรือพยานบุคคล

- พยานบุคคลที่ไม่มาหรือไม่ยอมชี้แจง คณะกรรมการสอบสวนอาจพิจารณาตัดพยานที่อาจทำให้การสอบสวนล่าช้าหรือไม่จำเป็นต่อการสอบสวนคณะกรรมการสอบสวนอาจพิจารณาคัดสอบสวนได้
- สอบสวนพยานที่อยู่ต่างท้องที่ให้ประธานกรรมการร้องขอให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเพื่อส่งประเด็นการสอบสวนให้พยานที่อยู่ต่างท้องที่ได้ให้ถ้อยคำเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านทางไปรษณีย์ โดยให้กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสม

๑๓.๓ คณะกรรมการต้องแจ้งสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งตามเหตุแห่งกรณี โดยให้ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

- สิทธิได้รับการแจ้งผลกระทบสิทธิและสิทธิได้รับทราบข้อเท็จจริง (ม.๓๐)
- สิทธิมีที่ปรึกษาและผู้ทำการแทน (ม.๒๓, ๒๔)
- สิทธิได้รับคำแนะนำและได้รับแจ้งสิทธิหน้าที่ในกระบวนการพิจารณา (ม.๒๗)
- สิทธิขอตรวจดูเอกสารของเจ้าหน้าที่ (ม.๓๑)
- สิทธิได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็ว
- สิทธิได้ทราบเหตุผลของคำสั่งทางปกครอง (ม.๓๗)
- สิทธิโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน (ม.๓๐)
- สิทธิได้รับแจ้งวิธีการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง (ม.๔๐)
- สิทธิได้รับการพิจารณาโดยสมบูรณ์ (ม.๒๘, ๒๙)

๑๓.๔ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๐ โดยแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา

๑๓.๕ การประชุมเพื่อพิจารณาเพื่อลงมติ

คณะกรรมการสอบสวนต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาพยานหลักฐานโดยหากพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทั้งนี้องค์ประชุมต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยก็ให้คณะกรรมการสอบสวน ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป

ในกรณีที่เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำรายงานการสอบสวนโดยมีรูปแบบและเนื้อหาสาระที่สำคัญดังนี้

๑๓.๕.๑ ขึ้นต้นด้วยการกล่าวถึงคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนจากนั้นย่อหรือสรุปคำให้การของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกกล่าวหา ผู้กล่าวหา พยานบุคคล พยานเอกสาร ตลอดจนข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ย่อหรือสรุป

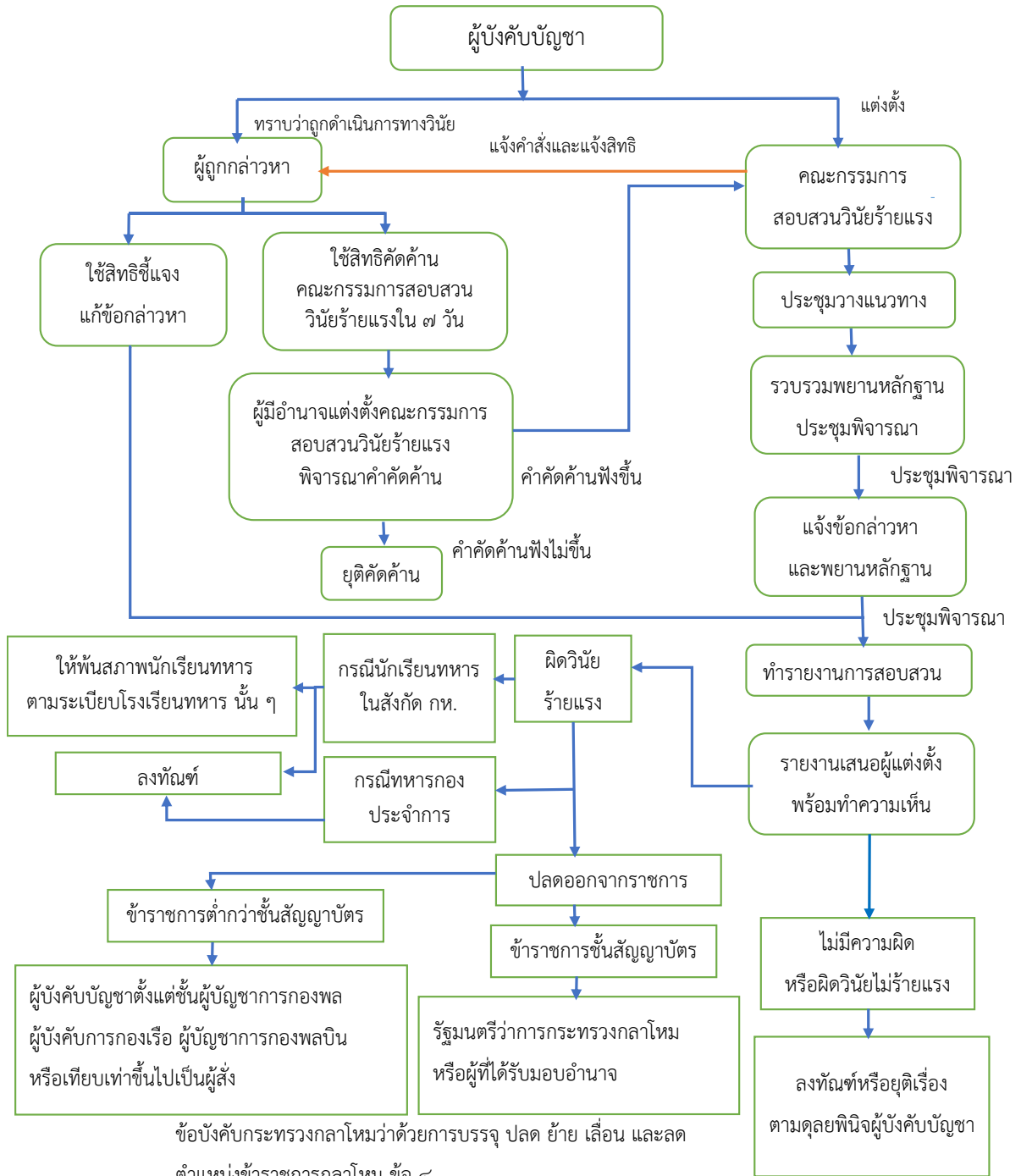
๑๓.๕.๒ ข้อพิจารณาหรือความเห็นว่าคุณต้องหาหรือถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างไรหรือไม่ โดยอาศัยพยานหลักฐานและเหตุผลอย่างไร ซึ่งข้อพิจารณาหรือความเห็นนี้ได้มาจากการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนหรือรวบรวมไว้ใน การสอบสวน และต้องมีน้ำหนัก มีความน่าเชื่อถืออย่างเพียงพอที่จะสรุปได้ว่าผู้ต้องหาหรือผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดจริง หากยังมีข้อสงสัยประการใดอยู่หรือพยานหลักฐานไม่น่าเชื่อถือหรือยังขัดแย้งกันอยู่ก็ควรยกผลประโยชน์ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

๑๓.๕.๓ สรุปความเห็นของคณะกรรมการว่าคุณต้องหา มีความผิดวินัยทหารหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามี ความผิด เป็นความผิดต่อกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของทหารประการใด โดยให้ระบุให้ชัดเจน เช่น กรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหากระทำความผิดฐานประพฤติตนไม่สมควร ก็ควรระบุให้ชัดว่าประพฤติตนในลักษณะใด หรือกระทำความผิดอย่างไรไปไว้ด้วย และควรได้รับโทษทัณฑ์สถานใดไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อพิจารณาสำหรับผู้บังคับบัญชา ในการสั่งลงทัณฑ์ต่อไป

กรณีนักเรียนทหารที่ศึกษาในโรงเรียนทหาร ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยโรงเรียนทหาร พ.ศ.๒๕๔๓ หากกระทำความผิดอยู่ในหลักเกณฑ์ให้พ้นสภาพความเป็นนักเรียนทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามระเบียบ หลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

การดำเนินการในกรณีทหารกองประจำการให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

กระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการบรรจุ พลต ย้าย เลื่อน และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหม ข้อ ๔

ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่า ด้วยผู้ซึ่งไม่สมควรจะดำรงอยู่ในยศทหารและบรรดาศักดิ์ พ.ศ.๒๕๐๗ ข้อ ๒.๑๐

๑๔. การพักราชการ

การพักราชการคือการสั่งให้ข้าราชการทหารพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างการสอบสวนพิจารณาทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรืออยู่ระหว่างต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญา โดยงดเบิกจ่ายเงินเดือน และเงินอื่นๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่างๆ ไว้ก่อน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อป้องกันมิให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน หรือการพิจารณา หรือมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นหรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการในประการอื่น และถ้าการสอบสวนพิจารณาแล้ว ได้ความว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็จะสั่งให้ปลดออกตั้งแต่วันพักราชการ

๑๔.๑ กรณีที่จะสั่งพักราชการ

๑๔.๑.๑ ถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท สามารถแบ่งออกพิจารณาได้ ๓ กรณีคือ

๑๔.๑.๑.๑ กรณีที่ข้าราชการถูกฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการเป็นโจทก์ กรณีนี้ข้าราชการทหารย่อมตกอยู่ในฐานะจำเลยนับแต่เวลาที่ได้ฟ้อง ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถสั่งพักราชการได้

๑๔.๑.๑.๒ กรณีที่ข้าราชการทหารถูกราชฎาในฐานโจทก์ฟ้องคดีอาญา กรณีนี้หากศาลยังมิได้ประทับฟ้องไว้พิจารณา ผู้ถูกฟ้องยังไม่ตกอยู่ในฐานะจำเลย จะถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญาไม่ได้จนกว่าศาลจะประทับฟ้องไว้พิจารณา จึงจะถือว่าผู้นั้นตกเป็นผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่จะสั่งพักราชการ

๑๔.๑.๑.๓ กรณีต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญาหมายถึง กรณีที่ข้าราชการทหารถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งกรณีนี้ฐานะของผู้ถูกกล่าวหาจะตกเป็นผู้ต้องหาแล้ว แม้ยังมิได้ถูกฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งหากเป็นกรณีที่มีโทษความผิดลหุโทษ หรือกระทำโดยประมาทก็อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะสั่งพักราชการ

๑๔.๑.๒ ต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนัก

นอกเหนือจากกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาและกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนักการสั่งพักราชการต้องประกอบด้วยเหตุที่ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนด้วย

๑๔.๒ ผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพักราชการ

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการตามข้อ ๖ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ สามารถแบ่งได้ ๒ กรณี คือ

กรณีข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้สั่ง

กรณีข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้สั่ง

๑๔.๓ ระยะเวลาสั่งพักราชการ

ระยะเวลาสั่งพักราชการนั้น ตามข้อ ๗ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กำหนดระยะเวลาการพักราชการ โดยให้พักตลอดเวลาที่ดียังไม่ถึงที่สุด หรือตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา โดยเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วสามารถพิจารณาได้ ๔ กรณี คือ

๑๔.๓.๑ กรณีที่ผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินหรือมีหมองเลย ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าตั้งแต่วันพักราชการ

๑๔.๓.๒ กรณีที่แม้ไม่ได้ความว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการได้กระทำความผิดแต่ก็มีมลทินหรือมีหมองอยู่ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการก็ได้ แต่ต้องสั่งให้เข้ารับราชการหรือออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น

๑๔.๓.๓ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการได้กระทำความผิด ให้ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการปฏิบัติดังนี้

๑๔.๓.๓.๑ ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันสั่งพักราชการ

๑๔.๓.๓.๒ ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยมีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๑๔.๓.๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการได้กระทำความผิดแต่ศาลรอกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ หรือลงโทษจำคุกและปรับแต่โทษจำคุกใหญ่หรือลงโทษจำคุกและปรับแต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ หรือลงโทษปรับสถานเดียว หรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ลงโทษทางวินัยและความผิดนั้นไม่เกี่ยวกับการทุจริตต่อผลประโยชน์ของทางราชการผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้กลับเข้ารับราชการ หรือให้ออกจากราชการตามความในข้อ ๑๔.๓.๒ ได้ตามดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา แต่หากให้ออกจากราชการให้สั่งตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๑๔.๔ การจ่ายเงินรายเดือน และค่าเช่าบ้านระหว่างการถูกสั่งพักราชการ

การจ่ายเงินรายเดือน และค่าเช่าบ้านระหว่างการถูกสั่งพักราชการนั้น ข้อ ๘ ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการตัด งด และจ่ายเงินรายเดือน พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ โดยสามารถแบ่งประเด็นการพิจารณาได้ดังนี้

๑๔.๔.๑ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกควบคุมตัวหรือถูกสั่งพักราชการ มิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมีหมอง ให้จ่ายเงินที่งดจ่ายไว้เต็มจำนวน

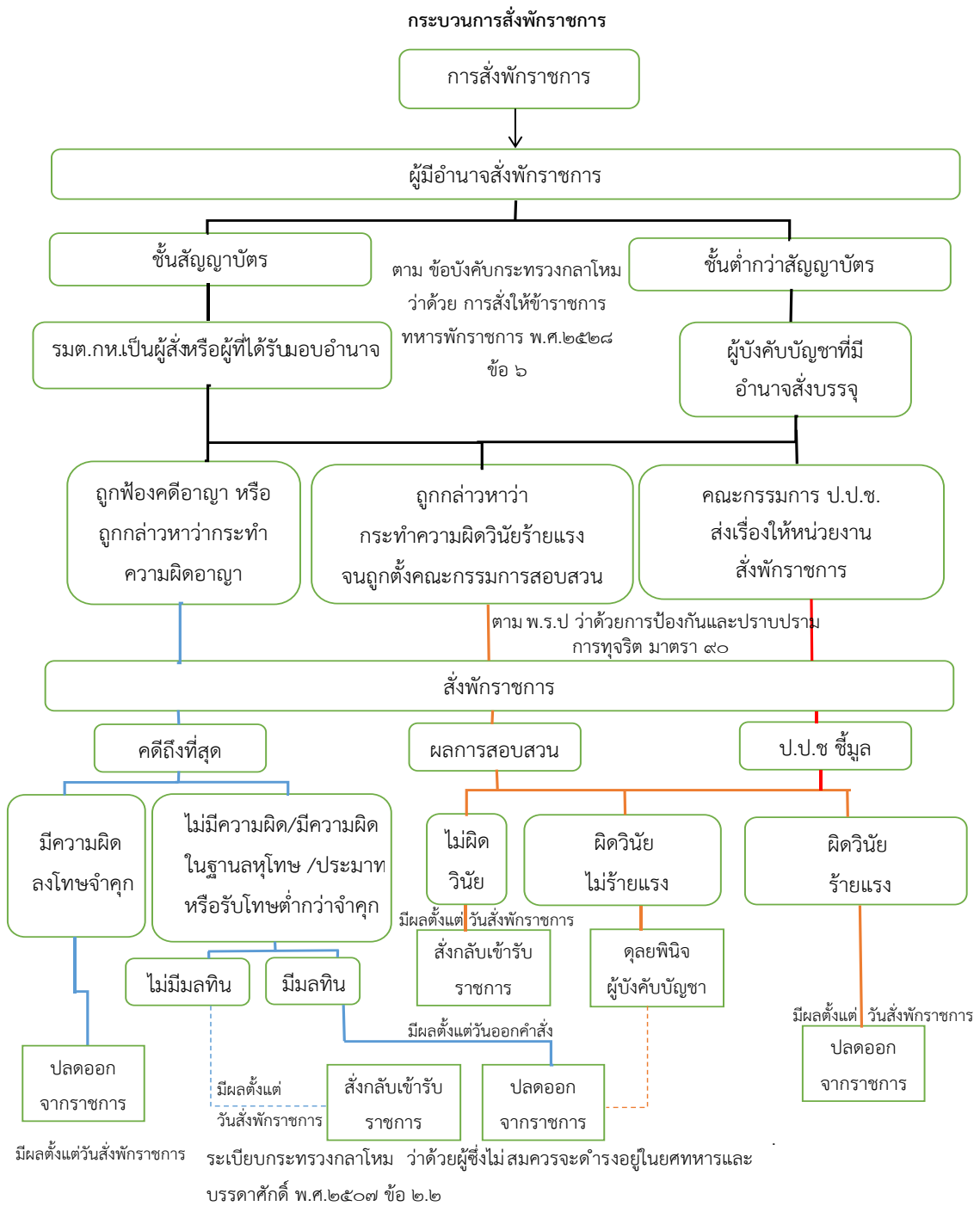
๑๔.๔.๒ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกควบคุมตัวหรือถูกสั่งพักราชการมิได้กระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมีหมองหรือถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษ แต่รอการลงโทษไว้ หรือถูกลงโทษไม่ถึงจำคุก และไม่ถูกสั่งไล่ออกหรือไม่ถูกถอดออกจากยศทหาร หรือไม่ถูกสั่งปลดออกหรือไม่ถูกสั่งลงโทษถึงให้ออกจากประจำการโดยไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ ให้จ่ายเงิน รายเดือนที่งดจ่ายไว้นั้นไม่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของเงินรายเดือนที่ได้รับก่อนวันถูกควบคุมตัว หรือวันถูกสั่งพักราชการแต่เฉพาะค่าเช่าบ้านให้จ่ายให้เต็ม

๑๔.๔.๓ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกควบคุมตัวหรือถูกสั่งพักราชการได้กระทำความผิด ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือโทษหนักกว่าจำคุก หรือถูกสั่งไล่ออก หรือถูกถอดออกจากยศทหาร หรือถูกสั่งปลดออกจากราชการ หรือถูกสั่งให้ออกโดยไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญห้ามมิให้จ่ายเงินทิ้งได้

กรณีถ้าผู้ถูกควบคุมตัวหรือถูกสั่งพักราชการตายเสียก่อนคดีหรือกรณีถึงที่สุด ให้ผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาและวินิจฉัยตามหลักฐานเท่าที่มีอยู่ว่าจะจ่ายเงินทิ้งได้ หรือไม่เพียงใด โดยให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

๑๔.๕ การสั่งพักราชการเมื่อมีเรื่องหลายกรณีหรือมีกรณีอื่นเพิ่มขึ้น

การสั่งพักราชการเมื่อมีเรื่องหลายกรณี หรือมีกรณีอื่นเพิ่มขึ้น หากเข้าเหตุการณ์สั่งพักราชการแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งพักราชการพิจารณาในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวนหรือทุกคดีที่เข้าเหตุแห่งการสั่งพักราชการด้วย

๑๔.๖ กรณีสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างถูกสั่งพักราชการ

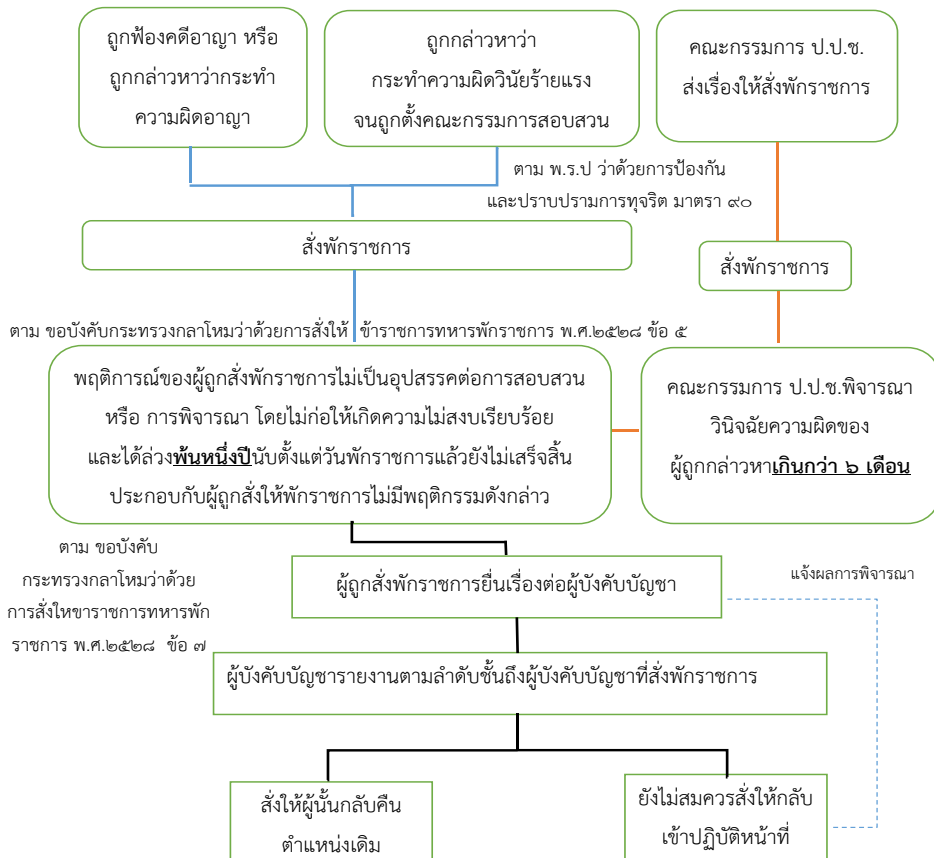
ตามข้อ ๖ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๙ ได้กำหนดกรณีที่ผู้ถูกพักราชการอยู่ระหว่างการถูกสั่งให้พักราชการ ผู้ถูกสั่งพักราชการสามารถร้องขอเข้ารับราชการก่อนการสอบสวนหรือการพิจารณาเสร็จสิ้นได้ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑๔.๖.๑ พฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือการพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย

๑๔.๖.๒ กรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา หรือการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันพักราชการแล้วยังไม่เสร็จสิ้น และผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่มีพฤติกรรมตามข้อ ๑๔.๖.๑

โดยให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการโดยความเห็นพร้อมเหตุผลประกอบรายงานว่าสมควรให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ร้องขอหรือไม่ โดยผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ร้องขอหรือไม่ก็ได้ เป็นดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการ โดยสามารถสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิม หรือเทียบเท่า หรือตำแหน่งประจำหน่วย แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการเห็นว่าผู้ถูกสั่งพักราชการยังไม่สมควรสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวให้แจ้งให้ผู้นั้นทราบด้วย

กระบวนการขอกลับเข้ารับราชการระหว่างถูกสั่งพักราชการ

๑๕. การอุทธรณ์

การอุทธรณ์ หมายถึง การที่ผู้ถูกระทบสิทธิจากคำสั่งของฝ่ายปกครองใช้สิทธิโต้แย้งขอให้เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งโดยต้องยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. ๒๕๓๙ และการกระทำนั้นมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งไม่ได้ออกโดยคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีผู้อยู่ในบังคับของคำสั่ง (คู่กรณี)

กรณีคำสั่งทางปกครองที่ได้ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือกรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทน และสั่งการในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เช่น คำสั่งปลดนายทหารชั้นสัญญาบัตร คำสั่งดังกล่าวจะไม่อยู่ภายใต้บังคับให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นองค์การสูงสุดตามกฎหมาย จึงไม่มีผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าพิจารณาคำอุทธรณ์ได้ คู่กรณีจึงต้องโต้แย้งคำสั่งปกครองต่อองค์กรวินิจฉัยคดีโดยตรง

๑๕.๑ เงื่อนไขการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

๑๕.๑.๑ ผู้อุทธรณ์ ต้องเป็นผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยและไม่พอใจผลของคำสั่งลงโทษ ผู้อุทธรณ์ต้องอุทธรณ์เพื่อตนเองเท่านั้น ไม่อาจอุทธรณ์แทนผู้อื่นได้

๑๕.๑.๒ ระยะเวลาอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ต้องอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษ

๑๕.๑.๓ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงผู้ทำคำสั่งลงโทษทางวินัย พร้อมลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ การส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจนำมายื่นเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้ ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ จะถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์ ดังนั้น หนังสืออุทธรณ์ที่ส่งทางไปรษณีย์ผู้รับหนังสือจะต้องแนบของหนังสือไว้กับหนังสืออุทธรณ์นั้นด้วย

๑๕.๑.๔ หนังสืออุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร พร้อมเอกสารหลักฐาน (ถ้ามี)

๑๕.๒ การพิจารณาอุทธรณ์

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๕ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่ได้ออกคำสั่งทางปกครองพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย และการกระทำนั้นมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งไม่ได้ออกโดยคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีผู้อยู่ในบังคับของคำสั่ง (คู่กรณี)

ถ้าเจ้าหน้าที่ที่ได้ออกคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในกรณีนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์นั้น ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดผู้มีอำนาจพิจารณาไว้ในข้อ ๒ (๑) - (๑๓) สำหรับกรณีที่ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามข้อดังกล่าวแล้ว ให้ปฏิบัติตาม (๑๔) และ (๑๕) ดังนี้

(๑๔) ผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

(๑๕) เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองนั่นเอง ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุม

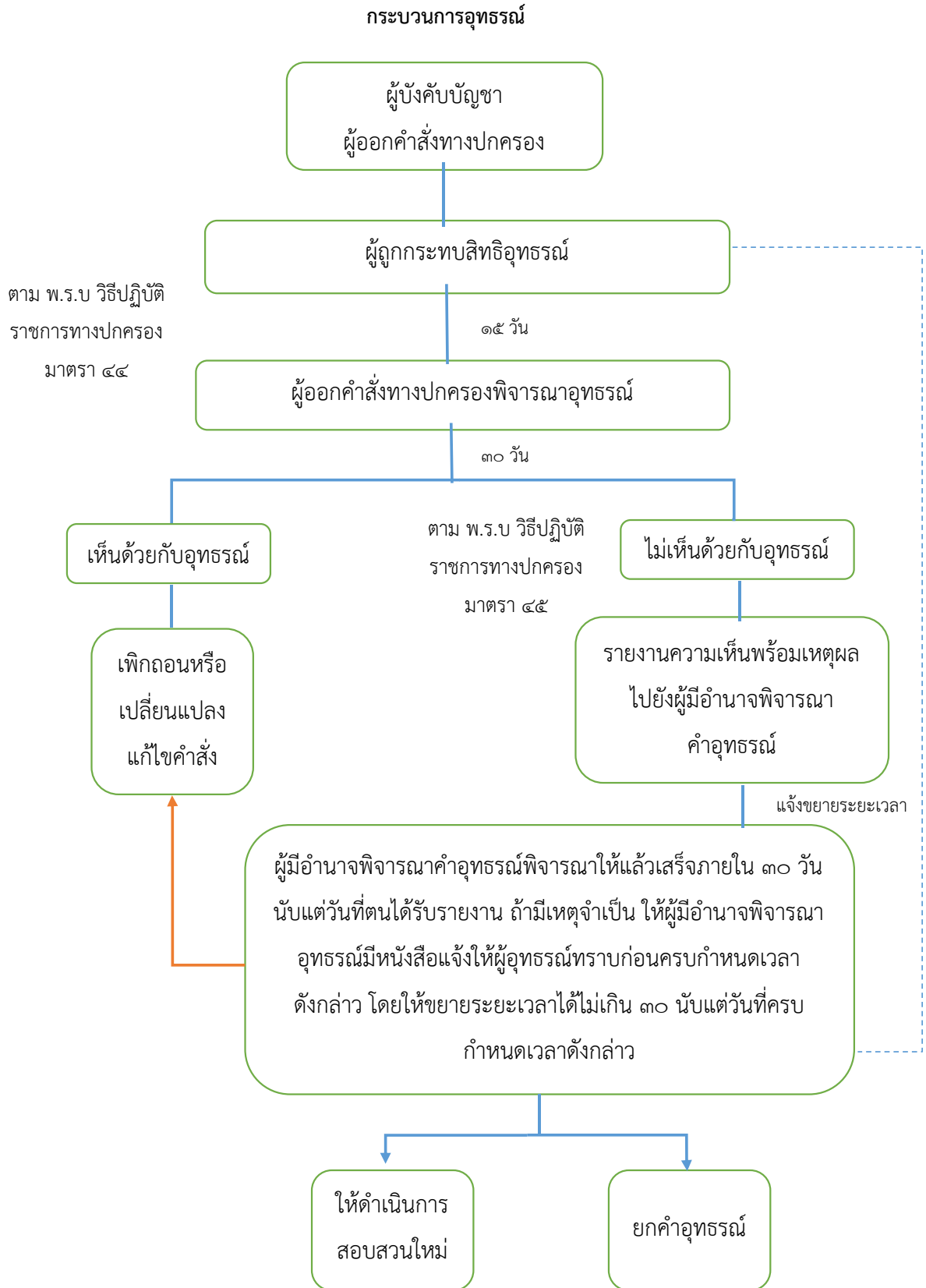
ผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้างต้นสามารถพิจารณาอุทธรณ์ได้ดังนี้

- ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษถูกต้องเหมาะสมแล้วให้ยกอุทธรณ์
- ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษยังไม่ถูกต้องเหมาะสมก็อาจเพิ่มโทษหรือลดโทษได้
- ถ้าเห็นว่าไม่มีความผิดให้ยกโทษ
- กรณีที่เห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ก็สั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง เช่น กรณีที่เห็นว่าเป็นมูลกรณีวินัยร้ายแรง แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงได้

ผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้างต้นไม่สามารถรับอุทธรณ์ไว้พิจารณาได้ตามกฎหมาย คือ

- อุทธรณ์ที่ยื่นเกิน ๑๕ วัน
- อุทธรณ์ที่ผู้อุทธรณ์ไม่ลงลายมือชื่อในหนังสืออุทธรณ์
- อุทธรณ์ที่เป็นการอุทธรณ์แทนผู้อื่น
- อุทธรณ์ที่ไม่มีสาระ

เมื่อผู้ถูกลงทัณฑ์ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์และผู้ทำคำสั่งทางปกครองหรือผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้พิจารณาแล้ว แต่ผู้ถูกลงทัณฑ์ยังเห็นว่าไม่เป็นธรรม ผู้ถูกลงทัณฑ์ต้องโต้แย้งคำสั่งทางปกครองต่อองค์กรวินัยจัยคดีต่อไป

๑๖. การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง ผู้ถูกลงทัณฑ์คับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา จึงใช้สิทธิร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมขอให้ทบทวนการกระทำของผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๒ ได้นิยามความหมายร้องทุกข์ไว้ว่า คำชี้แจงของทหารว่าผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการอันไม่เป็น ยุติธรรม หรือผิดกฎหมาย หรือแบบธรรมเนียมทหารว่าตนมิได้รับผลประโยชน์หรือสิทธิตามที่ควรได้รับในราชการนั้น เรียกว่า “ร้องทุกข์” ดังนี้

ร้องทุกข์ คือ การที่ทหารชี้แจงว่า

- ผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการอันไม่ยุติธรรม
- ผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการผิดกฎหมาย
- ผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการอันผิดธรรมเนียมของทหาร
- ตนมิได้รับประโยชน์ตามที่ควรได้รับในราชการ
- ตนมิได้รับสิทธิตามที่ควรได้รับในราชการ

๑๖.๑ วิธีการร้องทุกข์

พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๖ กำหนดเรื่องวิธีการร้องทุกข์ โดยให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น ด้วยวาจาหรือเขียนเป็นหนังสือก็ได้

๑๖.๑.๑ การร้องทุกข์เป็นหนังสือ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติว่า ถ้าเขียนความร้องทุกข์เป็นจดหมายแล้ว จดหมายนั้นต้องลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ ใบร้องทุกข์ฉบับใดไม่มีลายมือชื่อ ผู้บังคับบัญชาไม่มีหน้าที่พิจารณา นอกจากนั้นหนังสือร้องทุกข์ต้องมีสาระสำคัญของการร้องทุกข์ด้วย กล่าวคือ ต้องแสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่ถูกต้องอย่างไร หากหนังสือร้องทุกข์ไม่มีลายมือชื่อ ผู้บังคับบัญชาจะรับไว้พิจารณาไม่ได้ เพราะอาจมีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์

๑๖.๑.๒ การร้องทุกข์ด้วยวาจา พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๖ กำหนดให้ผู้รับการร้องทุกข์จดข้อความสำคัญของเรื่องที่ร้องทุกข์นั้น และให้ผู้ร้องลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วย

ในกรณีผู้ร้องทุกข์ไม่ทราบแน่ชัดว่า ตนได้รับความเดือดร้อนเพราะผู้ใด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน เพื่อเสนอตามลำดับชั้นจนถึงที่สุด คือ ผู้ที่สั่งการไต่สวนตามลำดับชั้นจนถึงที่สุด กล่าวคือผู้ที่สั่งการไต่สวน และแก้ไขความเดือดร้อนได้

ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องร้องทุกข์แล้ว จะเพิกเฉยไม่ได้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๙ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องทุกข์เมื่อใด ต้องรีบไต่สวนและจัดการแก้ไขความเดือดร้อน หรือชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์เข้าใจ จะเพิกเฉยไม่ได้ หากเพิกเฉยจะถือเป็นกรณีที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์กระทำผิดวินัยทหารโดยผู้บังคับบัญชาต้องชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่ที่ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์

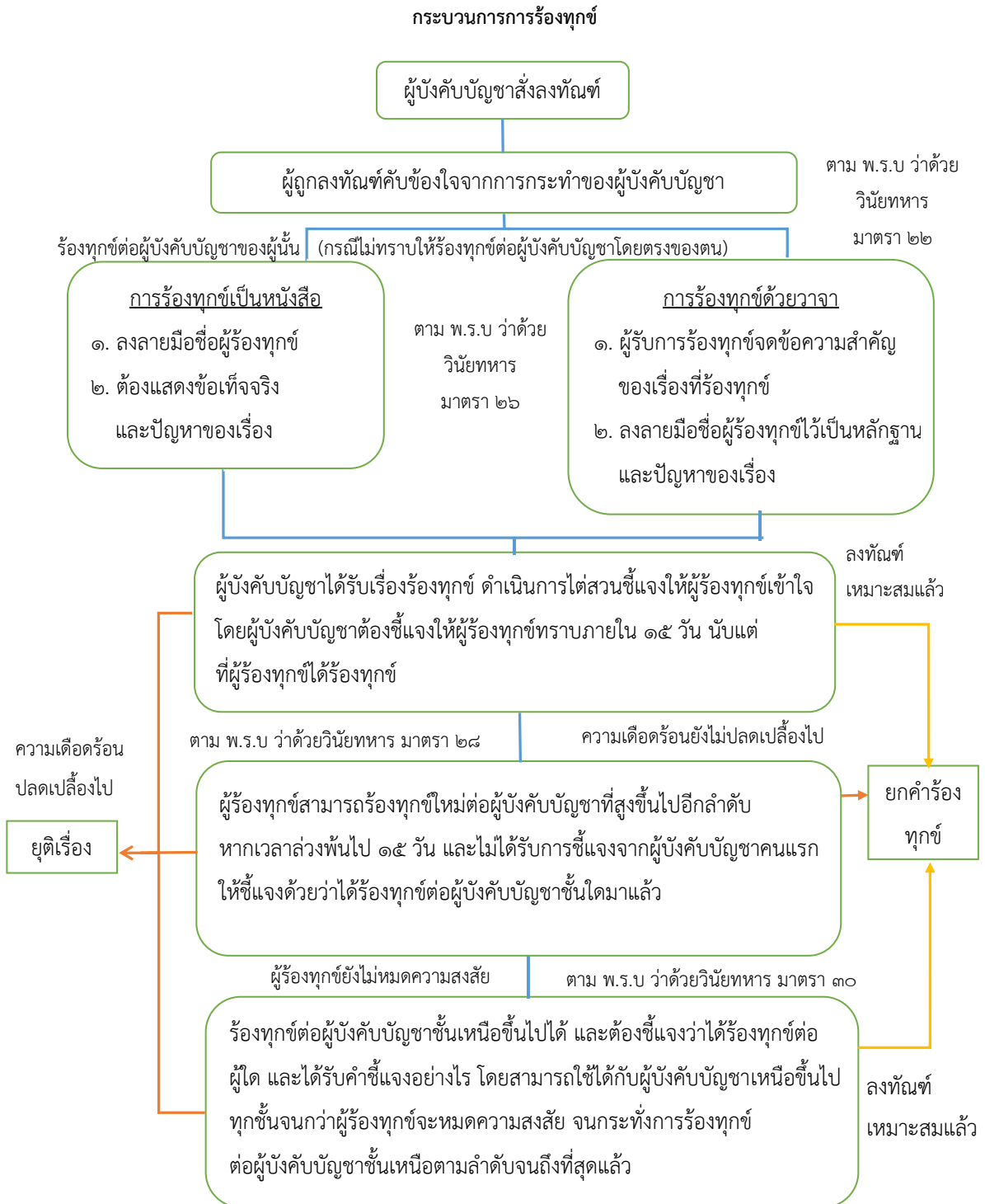
/ เมื่อผู้ร้องทุกข์ ...

เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว ความเดือดร้อนยังไม่ปลดเปลื้องไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๒๘ กำหนดให้ ผู้ร้องทุกข์สามารถร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาที่สูงขึ้นไปอีกลำดับ หากเวลาล่วงพ้นไป ๑๕ วัน และไม่ได้รับการชี้แจงจากผู้บังคับบัญชาผู้นั้น โดยในการร้องทุกข์ในครั้งที่ ๒ ให้ชี้แจงด้วยว่าได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใดมาแล้ว ตั้งแต่เมื่อใด

เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้รับการชี้แจงจากผู้บังคับบัญชาแล้ว แต่ผู้ร้องทุกข์ยังไม่หมดความสงสัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๓๐ กำหนดให้ผู้ร้องทุกข์สามารถร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ และต้องชี้แจงว่าได้ร้องทุกข์ต่อผู้ใด และได้รับคำชี้แจงอย่างไรแล้วด้วย ซึ่งบทบัญญัตินี้สามารถใช้ได้กับผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทุกชั้นจนกว่าผู้ร้องทุกข์จะหมดความสงสัย จนกระทั่งการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือตามลำดับจนถึงที่สุดแล้ว

๑๖.๒ ข้อห้ามการร้องทุกข์

- ห้ามมิให้ร้องทุกข์แทนผู้อื่น ให้ร้องทุกข์สำหรับตัวเองเท่านั้น
- ห้ามมิให้ลงชื่อร่วมกันร้องทุกข์ กรณีร้องทุกข์เป็นหนังสือ
- ห้ามมิให้เข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน กรณีร้องทุกข์ด้วยวาจา
- ห้ามมิให้ประชุมกันเพื่อหารือร้องทุกข์
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์เวลาที่กำลังเข้าแถว
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์ขณะที่กำลังทำหน้าที่ราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เวลายามหรือเวลาเวรเป็นต้น
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์ว่าผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์แรงเกินไป ถ้าหากผู้บังคับบัญชามีได้ลงทัณฑ์เกินอำนาจที่จะกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์ข้ามชั้นผู้บังคับบัญชา
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์โดยไม่ลงลายมือชื่อกรณีร้องทุกข์เป็นหนังสือ
- ห้ามร้องทุกข์ก่อนเวลาล่วงไปแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ที่มีเหตุจรรยาเกิดขึ้น
- ห้ามมิให้ร้องทุกข์ใหม่เมื่อการร้องทุกข์ครั้งก่อนยังลวงพ้นไปไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบแล้ว
- ห้ามนำข้อความเท็จมาร้องทุกข์

๑๗. การดำเนินการทางวินัยกรณี ที่ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

การดำเนินการทางวินัยนั้น นอกจากกรณีมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่ากำลังพลกระทำผิด มีผู้ร้องเรียนขึ้นมา ผู้บังคับบัญชาผู้เห็นหรือสงสัย หรือเมื่อพบการกระทำความผิดเผยแพร่บนสื่อสาธารณะนั้น หน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานรัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) อาจตรวจสอบพบการกระทำความผิดของกำลังพล ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการดำเนินการไว้ สามารถพิจารณาได้ดังนี้

๑๗.๑ อำนาจในการให้ผู้ถูกกล่าวหาพักราชการ

อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น หากคณะกรรมการเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด และเห็นว่าหากให้ผู้ถูกกล่าวหา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ ให้คณะกรรมการฯ ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกกล่าวหาสั่งพักราชการได้

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องจากคณะกรรมการฯ ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา พักราชการ เป็นเวลา ๖ เดือน หรือจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ โดยคณะกรรมการฯ ต้องพิจารณาวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาภายใน ๖ เดือน หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว ผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกกล่าวหาสามารถสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่อย่างไรก็ดีตามข้อ ๖ แห่งข้อบังคับ กระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนด กรณีที่ผู้ถูกพักราชการอยู่ระหว่างการถูกสั่งให้พักราชการ ผู้ถูกสั่งพักราชการสามารถร้องขอเข้ารับราชการ ก่อนการสอบสวนหรือการพิจารณาเสร็จสิ้นได้ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑๗.๑.๑ พฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือ การพิจารณาและไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย และ

๑๗.๑.๒ กรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา หรือการดำเนินการทางวินัย ได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันพักราชการแล้วยังไม่เสร็จสิ้น และผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว

แม้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ จะกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาสามารถสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ ได้กรณีที่คณะกรรมการฯ พิจารณาวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเกินระยะเวลา ๖ เดือน แต่เนื่องจาก ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อล่วงพ้นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันพักราชการแล้วยังไม่เสร็จสิ้น และผู้ถูกสั่ง ให้พักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ดังนั้นการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่จึงต้องได้เข้าหลักเกณฑ์ ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย

ในกรณีที่ผลการไต่สวนปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการฯ แจ้งให้ ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

๑๗.๒ คณะกรรมการฯ มีมติวินิจฉัยว่าผู้กล่าวหากระทำความผิด

เมื่อคณะกรรมการฯ ได้สอบสวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดทางวินัย คณะกรรมการฯ จะส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนใน ๓๐ วัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการฯ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษ ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการฯ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย โดยให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งลงโทษภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับเรื่องจากคณะกรรมการฯ

๑๗.๓ การพิจารณาขอทบทวนมติคณะกรรมการ

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพบพยานหลักฐานใหม่ที่แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดในฐานที่แตกต่างจากที่ผู้กล่าวหาให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีหนังสือพร้อมพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการฯ เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการฯ

เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาทบทวนมติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการฯ จะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการต่อไป โดยผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนต้องพิจารณาสั่งลงโทษ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้งมติที่ได้ขอให้คณะกรรมการฯ ทบทวนมติ

๑๗.๔ กรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเพิกเฉย

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการฯ วินิจฉัยความผิด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนปฏิบัติหน้าที่โดยขัดต่อกฎหมาย หรือกระทำความผิดวินัยร้ายแรง

๑๗.๕ กรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนดำเนินการไม่ถูกต้อง

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม คณะกรรมการฯ สามารถเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีและให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่สมควรได้

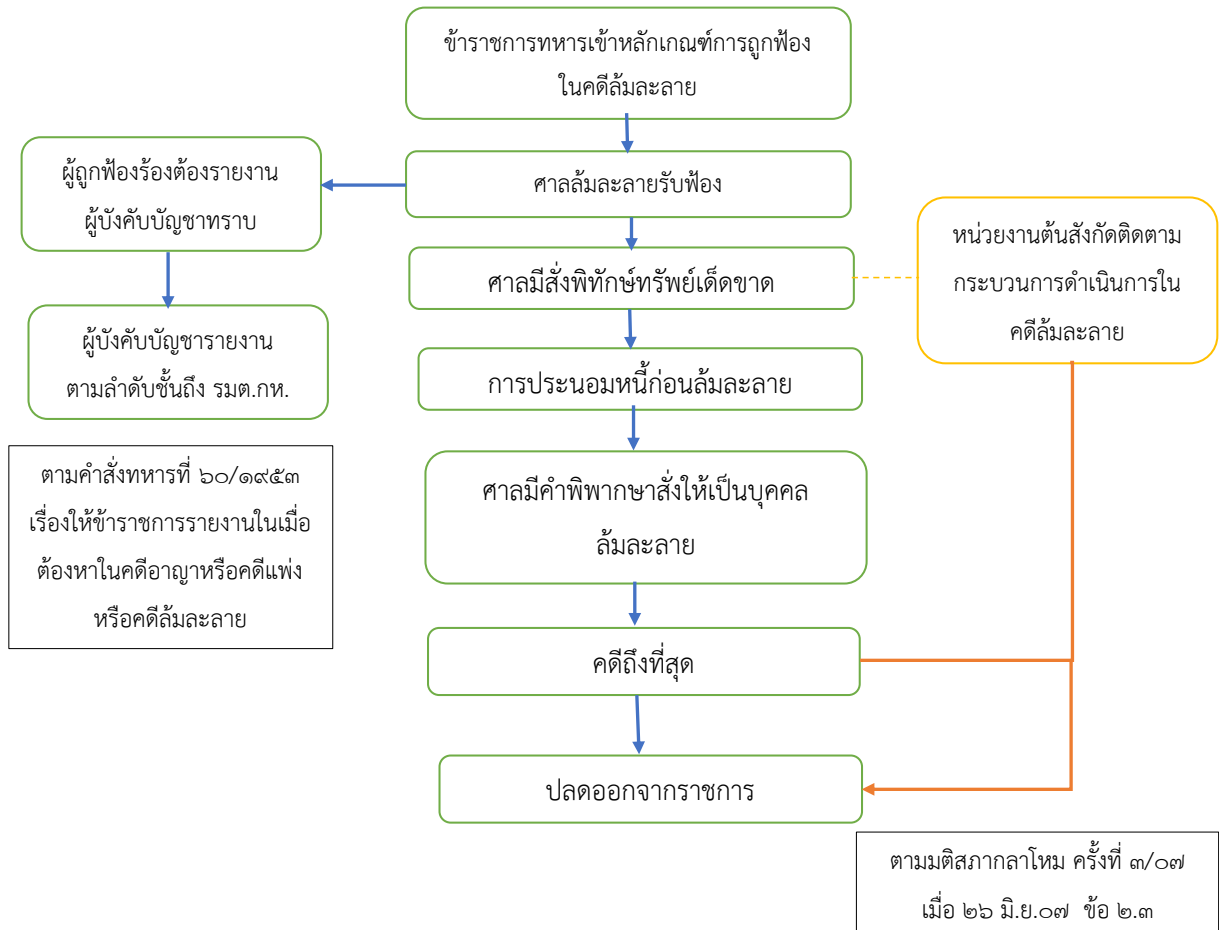
๑๗.๖ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาถูกสั่งลงโทษ ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัย

กระบวนการดำเนินการกรณีข้าราชการทหารถูกดำเนินคดีในคดีล้มละลาย

กระบวนการดำเนินการกรณีหนีราชการ

คณะกรรมการดำเนินการสอบสวน
ผู้ใกล้ชิดกับผู้ถูกกล่าวหาว่าหนีราชการ
- ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และ
เพื่อนร่วมงาน
- ครอบครัวของผู้ต้องสงสัย

ตามมติสภาทนายความ ครั้งที่ ๓/๐๗
เมื่อ ๒๖ มิ.ย.๐๗ ข้อ ๒.๘
ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยผู้ซึ่ง
ไม่สมควรจะดำรงอยู่ในยศทหารและ
บรรดาศักดิ์ พ.ศ.๒๕๐๗ ข้อ ๒.๘

(ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย)

คำสั่ง.....
หน่วยงาน.....

(เฉพาะ)

ที่/๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย

ตามที่ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่ง.....(เฉพาะ) ที่/๖๒ ลง วัน/เดือน/ปี
ได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณี.....
เหตุแห่งการกระทำผิด.....
ฉะนั้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย โดยให้มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ยศ/ชื่อ/ชื่อสกุล.....	ตำแหน่ง.....	เป็น ประธานกรรมการ
๑.๒			เป็น กรรมการ
๑.๓			เป็น กรรมการ
๑.๔			เป็น กรรมการ
๑.๕			เป็น กรรมการและเลขานุการ
๑.๖			เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
การกระทำผิดวินัย

๒.๒ เรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือให้ข้อเท็จจริง

๒.๓ เรียกเอกสารที่เกี่ยวข้องที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานจากบุคคลหรือหน่วยงาน
ที่ครอบครองเอกสารดังกล่าว

๒.๔ สรุปผลการสอบสวนพร้อมความเห็น แล้วรายงานผลให้.....^{ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง}ทราบภายใน.....
คณะกรรมการฯ

๒.๕ ให้บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนตามที่คณะกรรมการฯ ร้องขอ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕...

.....
ยศ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการฯ
(.....ชื่อ/ชื่อสกุล.....)
.....ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่างหนังสือส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวน..... (โทร..... โทร.ทหาร.....)

ที่ พ./..... วันที่..... เดือน/ปี.....

เรื่อง ส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....

เรียน ผู้ถูกกล่าวหา.....

ตามที่..... ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง..... ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.. ตามคำสั่ง

(เฉพาะ) ที่/..... ลง วัน/เดือน/ปี..... นั้นคณะกรรมการฯ ขอส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ มาให้ท่านทราบ หากท่านประสงค์จะคัดค้านกรรมการท่านใด ขอให้มีหนังสือแสดงข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเหตุผลว่าท่านไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกรรมการท่านที่คัดค้านอย่างไร ยื่นต่อ..... ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง..... ภายใน ๗ วันนับจากท่านได้รับทราบคำสั่งนี้ หากครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการฯ ถือว่าท่านไม่ประสงค์คัดค้าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ยศ

ชื่อ/ชื่อสกุล

(.....)

ตำแหน่ง

...../กรรมการและเลขานุการ

(ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับทราบข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย (โทร. โทร.ทหาร)

ที่ พ./..... วันที่ เดือน/ปี

เรื่อง.....เชิญเข้ารับทราบข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำ.....

เรียนผู้ถูกกล่าวหา.....

ตามที่.....ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามคำสั่ง
.....(เฉพาะ) ที่/..... ลง วัน/เดือน/ปี.....นั้นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยขอเชิญท่าน

เข้ารับทราบข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการฯ ใน.....วัน/เวลา/สถานที่.....

ทั้งนี้ ท่านมีสิทธิที่จะนำที่ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณาในวันดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ยศ

(.....ชื่อ/ชื่อสกุล.....)

.....ตำแหน่ง...../กรรมการและเลขานุการ

(ตัวอย่างหนังสือแจ้งหน่วยผู้ถูกกล่าวหา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย (โทร. โทร. ทหาร))

ที่ พ./..... วันที่ เดือน/ปี

เรื่อง เชิญเข้ารับทราบข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำ.....

เสนอ หน่วยผู้ถูกกล่าวหา

ตามที่.....ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามคำสั่ง.....(เฉพาะ) ที่/..... ลง วัน/เดือน/ปี.....นั้นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้.....หน่วย.....แจ้ง.....ยศ/ชื่อ/ชื่อสกุล และตำแหน่ง.....เข้ารับทราบข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการฯ ใน.....วัน/เวลา/สถานที่..... ทั้งนี้.....ยศ/ชื่อ ผู้ถูกกล่าวหา..... มีสิทธิที่จะนำที่ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณาในวันดังกล่าวได้

จึงเสนอมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ยศ

(.....ชื่อ/ชื่อสกุล.....)

.....ตำแหน่ง...../กรรมการและเลขานุการ

(ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ร้อง/พยานมาให้ถ้อยคำ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวน..... (โทร. โทร.ทหาร)

ที่.....พ./..... วันที่..... เดือน/ปี.....

เรื่อง.....ขอเชิญให้ถ้อยคำ.....

เรียน.....ผู้ร้อง/พยาน.....

ตามที่.....ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....

ตามคำสั่ง.....(เฉพาะ) ที่...../..... ลง วัน/เดือน/ปี.....นั้น คณะกรรมการฯขอเชิญท่าน
เข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการฯ ใน.....วัน/เวลา/สถานที่.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ยศ

ชื่อ/ชื่อสกุล
(.....)

ตำแหน่ง...../กรรมการและเลขานุการ

(ตัวอย่างบันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา/ผู้กล่าวหา/พยาน)

บันทึกถ้อยคำ(ยศ -ชื่อ-ชื่อสกุล).....

เรื่อง การสอบสวน(ข้อเท็จจริงหรือวินัย) กรณี

สอบสวนที่

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕.....

ข้าพเจ้าอายุปี

อยู่บ้านเลขที่ ถนน แขวง/ตำบล จังหวัด.....

ข้าฯ ขอปฏิญาณว่าจะให้ถ้อยคำด้วยความสัตย์จริง ด้วยความสมัครใจของข้าฯ โดยมิได้
ถูกคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดขู่เข็ญ ล่อลวง หรือให้สัญญาแต่อย่างใด ต่อหน้าคณะกรรมการ
ตามคำสั่ง..... (เฉพาะ) ที่/..... เรื่อง ประกอบด้วย

๑. (ยศ -ชื่อ-ชื่อสกุล) (ตำแหน่ง) เป็น ประธานกรรมการ

๒. เป็น กรรมการ

๓. เป็น กรรมการ

๔. เป็น กรรมการ

๕. เป็น กรรมการและเลขานุการ

๖. เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการฯ ได้แจ้งสิทธิให้ข้าฯ ทราบแล้ว ดังนี้

๑. ผู้ให้ถ้อยคำมีสิทธิมีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริง และโต้แย้งแสดงหลักฐานอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม

๒. คำถามที่คณะกรรมการสอบสวน..... (ข้อเท็จจริงหรือวินัย)..... จะถามต่อไปนี้ ผู้ให้ถ้อยคำ

จะตอบหรือไม่ก็ได้ ถ้าคำถามใดไม่ตอบ ขอให้เหตุผลสั้น ๆ เพื่อคณะกรรมการฯ จะได้บันทึกไว้ รวมทั้ง
การใช้ถ้อยคำตามคำให้การฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล

๓. คณะกรรมการสอบสวนฯ มิได้ทำหรือจัดทำกรใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ
หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ผู้ให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ถาม ท่านยศ ชื่อ ตำแหน่ง รับราชการที่ใด

ตอบ

ถาม ผู้นั้นว่ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวนอย่างไรและรู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ อย่างไร
และรวมถึงความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์กรณีที่เป็นเรื่องระหว่างบุคคล)

ถาม

ตอบ

ถาม

ตอบ

ถาม ท่านมีสาเหตุโกรธเคืองกับมาก่อนหรือไม่

ตอบ

ข้าฯ ขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวน..... (ชื่อเท็จจริงหรือวินัย) มิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงขู่เข็ญ หรือให้สัญญา เพื่อจูงใจ ให้ข้าฯ ให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และได้แจ้งสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริง และโต้แย้งแสดงหลักฐานอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม รวมทั้งการใช้ถ้อยคำตามคำให้การฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้ข้าฯ ได้รับทราบแล้ว ข้าฯ ได้อ่านบันทึกการสอบสวนฉบับนี้โดยตลอดแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้องตรงตามที่ให้ถ้อยคำไว้ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน (ชื่อเท็จจริงหรือวินัย).....

(ยศ) (ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้กล่าวหา/พยาน)

(.....)
(ชื่อ-ชื่อสกุล)

(ยศ) ประธานกรรมการ

(.....)

(ยศ) กรรมการ

(.....)

(ยศ) กรรมการ

(.....)

(ยศ) กรรมการ

(.....)

(ยศ) กรรมการและเลขานุการ

(.....)

(ตัวอย่างหนังสือแจ้งขอขยายระยะเวลา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวน..... (โทร..... โทร.ทหาร.....)

ที่.....พ./..... วันที่..... เดือน/ปี.....

เรื่อง ขอย้ายระยะเวลาการสอบสวน.....

เรียน ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....

ตามที่.....ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....

ตามคำสั่ง.....(เฉพาะ) ที่...../..... ลง วัน/เดือน/ปี.....

คณะกรรมการสอบสวน.....(ใส่ขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน.....

โดยระบุด้วยว่าขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการในขั้นตอนใด จึงไม่สามารถดำเนินการสอบสวน.....

ให้แล้วเสร็จภายในวัน นับแต่ วันที่มีคำสั่ง (วัน.....เดือน... พ.ศ.) จึงมีมติขอย้ายระยะเวลาสอบสวน

.....ออกไปอีก.....วันนับแต่วันครบกำหนดเดิม

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ยศ

(.....ชื่อ/ชื่อสกุล.....)

.....ตำแหน่ง...../ประธานกรรมการ

(ตัวอย่างหนังสือแจ้งขอเอกสารจากหน่วยงานที่ครอบครอง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวน..... (โทร..... โทร.ทหาร.....)

ที่..... พ./..... วันที่..... เดือน/ปี.....

เรื่อง..... ขอความอนุเคราะห์เอกสาร.....

เสนอ..... หน่วยงานที่ครอบครองเอกสาร.....

ตามที่..... ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง..... ได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....

ตามคำสั่ง..... (เฉพาะ) ที่..... /..... ลง วัน/เดือน/ปี..... นั้น

คณะกรรมการสอบ..... ขอความอนุเคราะห์เอกสารที่หน่วยงานครอบครอง
พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ เพื่อนำไปประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามผนวกเอกสารที่แนบ
โดยให้นำส่งที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสอบสวน..... ภายในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ยศ

(..... ชื่อ/ชื่อสกุล.....)

..... ตำแหน่ง/ประธานกรรมการ

(ตัวอย่างหนังสือรายงานผลการสอบสวน)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสอบสวน (โทร. โทร. ทหาร.)

ที่ พ./..... วันที่ เดือน/ปี

เรื่อง รายงานผลการสอบสวน.....

เรียน ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....

๑. ตามคำสั่ง(เฉพาะ) ที่/๖... ลง วัน/เดือน/ปีเรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน..... กรณี.....

โดยมียศ/ชื่อ/ตำแหน่ง เป็น ประธานกรรมการ,ยศ/ชื่อ/ตำแหน่ง.....เป็น กรรมการ และยศ/ชื่อ/ตำแหน่ง เป็น กรรมการและเลขานุการ นั้น

๒. คณะกรรมการสอบสวน..... ได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ณสถานที่..... เมื่อวันที่วัน/เดือน/ปี.....รายละเอียดตามผนวกบันทึกถ้อยคำที่แนบ ดังนี้

๒.๑สรุปสาระสำคัญจากบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำคนที่.๑.....

๒.๒สรุปสาระสำคัญจากบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำคนที่.๒.....

๒.๓สรุปสาระสำคัญจากบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำคนที่.๓.....

๓. คณะกรรมการสอบสวน.....ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากเอกสาร หลักฐาน และถ้อยคำของบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า

๓.๑ ประเด็นที่ ๑(กำหนดประเด็นตามเรื่องที่ต้องการพิจารณา)

ข้อพิจารณาตามประเด็นที่ ๑ (ระบุข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ ๑ และพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อเท็จจริงในเรื่องที่พิจารณา พร้อมทั้งข้อกฎหมายที่ใช้พิจารณา และความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน.....)

๓.๒ ประเด็นที่ ๒(กำหนดประเด็นตามเรื่องที่ต้องการพิจารณา)

ข้อพิจารณาตามประเด็นที่ ๒ (ระบุข้อเท็จจริง ตามประเด็นที่ ๒ และพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อเท็จจริงในเรื่องที่พิจารณา พร้อมทั้งข้อกฎหมายที่ใช้พิจารณา และความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน.....)

๔. ข้อเสนอ เห็นควร.....

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาอนุมัติในข้อ ๔

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

(ตัวอย่างคำสั่งลงทัณฑ์)

คำสั่ง.....หน่วยงาน.....

(เฉพาะ)

ที่...../.....

เรื่อง ลงทัณฑ์.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖
ฉะนั้น จึงให้ลงทัณฑ์ “.....” .ยศ/ชื่อ/ชื่อสกุล..... หมายเลขประจำตัว
ตำแหน่ง เนื่องจาก.....เหตุแห่งการกระทำผิด..... มีกำหนด
วัน/เดือน/ปี..... อนึ่ง หากผู้ได้รับทราบคำสั่งลงทัณฑ์ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้อุทธรณ์ต่อ.....ผู้สั่งลงทัณฑ์
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ โดยยื่นอุทธรณ์ ณหน่วยงานที่ดำเนินการออกคำสั่งลงทัณฑ์
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่..... บัดนี้หรือระบุนวันที่ให้มีสภาพบังคับ

สั่ง ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ.๒๕.....

ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ยศ คณะกรรมการฯ
(.....ชื่อ/ชื่อสกุล.....)
ตำแหน่ง.....

ในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ และมีสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหานี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน และคณะกรรมการสอบสวนได้ลงลายมือไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

(ตัวอย่างหนังสือรับทราบข้อกล่าวหา)

สอบสวนที่.....

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕.....

ข้าพเจ้า ชื่อ/ชื่อสกุล ได้รับทราบและลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา

และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา ลงวันที่

ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน และได้รับบันทึกนี้หนึ่งฉบับไว้แล้วในวันนี้

ลงชื่อ.....ผู้ถูกกล่าวหา
(.....)

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

